

HF-104

Seat No. _____

B. A. (Sem. VI) Examination

March / April - 2015

Sanskrit : Paper - SANS-CC - 606

(संज्ञा-कारकप्रकरण / भाषा विज्ञान)

Time : 3 Hours]

[Total Marks : 70

- १ गभे ते त्रश सूत्रो समञ्जसो : १४
(१) तुल्यास्य प्रयत्नं सवर्णम्।
(२) पूर्वत्रासिद्धम्।
(३) नाऽऽज्झलौ।
(४) आधारोऽधिकरणम्।
(५) यस्य च भावेन भावलक्षणम्।
(६) षष्ठी चानदरे।
- २ पंचमी विभक्तिना उपयोगो उदाहरण सहित समञ्जसो. १४
अथवा
- २ गभे ते चार शब्दनोंध लभो : १४
(१) सवर्णम् (२) अधिकार
(३) विभाषा (४) कारकम्
(५) वार्तिक (६) पदम्
(७) गुणः (८) अनुवृत्ति
- ३ भाषाओनुं आकृति मूलक वर्गीकरण समञ्जसो. १४
अथवा
- ३ संस्कृत अने अवेस्तानी तुलना करो. १४

૪ ગમે તે બે ટૂંકનોંધ લખો :

૧૪

- (૧) સંસ્કૃત સ્વરભાર
- (૨) સતમ્ વર્ગની ભાષાઓ
- (૩) ભાષાવિજ્ઞાનના અધ્યયનનું મહત્ત્વ
- (૪) ભારોપીય ભાષાકુળ.

૫ ગમે તે છ પ્રશ્નોના જવાબ એક-બે વાક્યમાં આપો :

૧૪

- (૧) ત્રિમુનિ વ્યાકરણ પરંપરા કોને કહેવામાં આવે છે ?
- (૨) કારક કેટલા અને કયા કયા ?
- (૩) વિભક્તિઓના પ્રકાર કેટલા ? કયા કયા ?
- (૪) અપાદાન કારકનું પાણિનિએ આપેલ સૂત્ર જણાવો.
- (૫) કારક શબ્દની વ્યુત્પત્તિ આપી સમજાવો.
- (૬) વ્યાકરણ એટલે શું ?
- (૭) આનુવંશિક વર્ગીકરણ કોને કહે છે ?
- (૮) પ્રશિષ્ટ ભાષાઓની વિશેષતા જણાવો.
- (૯) મુખ્ય ભાષાકુળો કેટલા અને કયા કયા ?
- (૧૦) ભાષાગત સમાનતામાં શાનો સમાવેશ થાય છે ?
- (૧૧) ભાષા એટલે શું ?
- (૧૨) વિભક્તિ પ્રત્યય પ્રધાન ભાષાઓના કેટલા પ્રકાર છે ? કયા કયા ?